

e-Learningowy Moduł 1 - VAT

WPROWADZENIE Wnioski z kursu

Poniżej znajduje się praktyczne podsumowanie najistotniejszych informacji przekazanych w kursie.

Niniejszy kurs e-learningowy opiera się na przepisach unijnych dotyczących podatku VAT obowiązujących na dzień 1 stycznia 2020 r. (dotyczy dyrektywy VAT (2006/112/WE), dyrektywy ws. zwrotu podatku VAT (2008/9/WE) oraz rozporządzenia wykonawczego ws. dyrektywy VAT (282/2011))

Niniejszy moduł stanowi element większego kursu nt. podatku VAT, składającego się z następujących części:

- **Wprowadzenie**
- Terytorium
- Podatnik
- Transakcje
- Miejsce transakcji podlegających opodatkowaniu
- Usługi cyfrowe i system Mini One-Stop Shop (MOSS)
- Zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego i podstawa opodatkowania
- Stawki
- Zwolnienia
- Prawo do odliczenia
- Zwrot
- Zobowiązanie

Dyrektywa VAT zezwala na swobodny przepływ towarów i usług między państwami członkowskimi. Stwarza wspólne ramy prawne poprzez scalenie większości przepisów w jeden akt prawny.

Państwa członkowskie zobowiązane są włączyć Dyrektywę do ustawodawstwa krajowego, natomiast Rozporządzenie stosowane jest ze skutkiem natychmiastowym we wszystkich państwach członkowskich jednocześnie.

Ważne jest, aby używać poprawnej terminologii do określania podstawowych pojęć oraz by rozumieć zależności między tymi pojęciami. Zależności te znajdują odzwierciedlenie w miejscu, gdzie każde z pojęć zostało umieszczone w dyrektywie VAT, której strukturę należy stosować jako listę kontrolną.

1. Cele edukacyjne

Ukończenie modułu pozwoli ci opanować następujące umiejętności i wiedzę (zobacz zrzut ekranu):

- Określać **różnicę** pomiędzy **wielofazowymi podatkami** a **podatkiem od wartości dodanej** (VAT) oraz ich oddziaływanie na łańcuch dostaw.

- Zrozumiesz potrzebę **istnienia wspólnych** ram prawnych , aby swobodny przepływ towarów i usług pomiędzy państwami członkowskimi nie był utrudniany przez podatki.
- Poznać **historię** i zależności innych **powiązanych przepisów** z dyrektywą VAT.
- Wyjaśnić podstawowe pojęcia i określić, gdzie się znajdują w tekście Dyrektywy VAT
- Stosować prawidłową **terminologię** VAT.
- Wymienić transakcje, które mogą podlegać podatkowi VAT i podać ich przykłady.
- Wyjaśnić, jak znaleźć pełną definicję dla każdej transakcji będącej przedmiotem VAT.
- Wyjaśnić pojęcia **terytorium, podatnik i zapłata**.

2. Kontekst

W tym punkcie zapoznasz się z historią dyrektywy VAT i potrzeby stworzenia **wspólnych regulacji dotyczących VAT**, jak również z następującymi kwestiami:

- Wielofazowe podatki i podatek od wartości dodanej (VAT).
- Różnica pomiędzy Dyrektywą a Rozporządzeniem i ich relacja do krajowych przepisów prawa.
- Rozwój innych pokrewnych aktów prawnych i ich powiązanie z Dyrektywą VAT.

Przed rokiem 1967 istniały dwa rodzaje podatków: wielofazowy podatek kaskadowy (**podatek brutto**) i podatek od wartości dodanej (**podatek netto**). W obu systemach podatek jest naliczany i pobierany na każdym etapie łańcucha dostaw. W przypadku systemu, w którym stosowana jest **zasada naliczania podatku brutto**, podatek VAT dodawany jest od transakcji do transakcji. Oznacza to, że naliczany jest również podatek od podatku, a w rezultacie kwota podatku jest kumulowana. Im więcej etapów w łańcuchu dostaw, tym większa jest kwota podatku odprowadzana do urzędu skarbowego.

Jednakże w przypadku stosowania zasady netto, dostawcy przysługuje możliwość odliczenia kwoty VAT uiszczonyj poprzednim podmiotom w łańcuchu dostaw. VAT wpływa zatem wyłącznie na różnicę wartości pomiędzy dwiema dostawami w łańcuchu.

W roku 1967 opracowano **wspólne ramy prawne** na potrzeby podatku VAT celem **zminimalizowania ryzyka przypadków zakłócenia konkurencji** oraz usunięcia przeszkód utrudniających swobodny przepływ towarów i usług pomiędzy państwami członkowskimi.

Na przestrzeni lat Rada przyjęła liczne dyrektywy dotyczące VAT, mające na celu ograniczenie zakłóceń i ułatwienie funkcjonowania rynku wewnętrznego. Obecna Dyrektywa VAT zebrała większą część przepisów dotyczących podatku VAT w jeden akt prawny.

Istnieją jednak też **inne przepisy dotyczące konkretnych kwestii**, które należy znać, jak na przykład: zmiany (2008/8/WE), zwrot VAT dla podatników z UE (2008/9/WE), współpraca administracyjna (904/2010/WE) itd.

3. Ramy prawne

W tym punkcie zapoznasz się ze **strukturą dyrektywy VAT, podstawowymi definicjami** i pojęciami z dyrektywy oraz ich wzajemnymi powiązaniem, jak również ze znaczeniem, jakie ma stosowanie **prawidłowej terminologii VAT**.

W trakcie analizy problemu związanego z podatkiem VAT należy odpowiedzieć na serię pytań ułożonych w logicznym porządku. Pomagają w tym definicje i pojęcia z dyrektywy VAT, dlatego można z niej korzystać jak z listy kontrolnej, według której należy udzielać odpowiedzi na kolejne pytania:

Nasz VAT?	Zakres/ Zakres terytorialny (Tytuł I i II)
Kto?	Podatnik/ Osoba zobowiązana do zapłaty (Tytuł III)
Jaki rodzaj?	Transakcje (Tytuł IV)
Gdzie?	Miejsce transakcji podlegających opodatkowaniu (Tytuł V)
Kiedy płacić?	Zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego (Tytuł VI)
Z jakiego tytułu?	Podstawa opodatkowania (Tytuł VII)
Ile?	Stawki (Tytuł VIII)
Co z usługami cyfrowymi	Usługi cyfrowe i MOSS
Co nie i dlaczego?	Zwolnienia (Tytuł IX)
Jakieś odliczenia?	Prawo do odliczenia (Tytuł X)
Specjalne procedury zwrotu podatku?	Zwrot podatku VAT (Procedury szczególne Tytuł XII)
Na co zwrócić uwagę	Zobowiązania (Tytuł XI)

3. Ramy prawne

3.2. Definicje

Jeśli spojrzysz na spis treści Dyrektywy VAT, zauważysz, że ma szczególną strukturę. Znajomość podstawowych pojęć jest bardzo ważna. Pamiętaj, że wymagane jest stosowanie właściwej terminologii.

Zakres: Potwierdza, że tylko niektóre transakcje, w większości przeprowadzone przez podatnika, podlegają opodatkowaniu podatkiem VAT.
Zasięg terytorialny: Wyznacza granice geograficzne obszaru, w którym VAT UE ma zastosowanie.
Podatnik: Każdy, kto prowadzi działalność gospodarczą polegającą na dostawie towarów lub świadczeniu usług w sposób regularny i niezależny.
Osoba, na której ciąży obowiązek zapłaty: Osoba, która powinna rozliczyć VAT z transakcji podlegających opodatkowaniu.
Transakcje: Zawierają dostawę towarów, wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, świadczenie usług oraz import towarów.
Miejsce transakcji: Określa, gdzie dana transakcja będzie podlegała opodatkowaniu.
Zdarzenie podatkowe: Ma miejsce w momencie dostawy, nabycia lub importu towarów lub świadczenia usług, tj w momencie gdy VAT staje się wymagalny.
Podstawa opodatkowania: Kwota, od której naliczany jest VAT.
Stawka: Ustalana jest jako procent podstawy opodatkowania i wykorzystywana do obliczenia należnego podatku.
Zwolnienia: VAT nie jest naliczany od transakcji, do których stosuje się zwolnienie.
Odlczenie: Jest to mechanizm stosowany do zrekompensowania podatnikowi kwoty zapłaconego VAT od nabytych towarów lub usług.
Zobowiązania: Są to wymogi takie jak identyfikacja, fakturowanie, rachunkowość, zeznania i informacje podsumowujące, nałożone na podatników i niektóre osoby niebędące podatnikami.

Spis treści

4. Zakres

Ta sekcja wprowadza zagadnienie transakcji, które mieszczą się w zakresie VAT, i omawia różnego rodzaju warunki, którym podlegają te transakcje.

Podstawowe warunki, jakie należy tu stosować w kontekście VAT to pojęcia transakcji, terytorium, podatnika i zapłaty

Transakcje:

Dyrektywa VAT wyróżnia cztery kategorie transakcji, które mogą podlegać opodatkowaniu VAT

- **Dostawa towarów** (przeniesienie prawa do rozporządzania rzeczą jak właściciel)
- **Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów** (oznacza nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel rzeczowym majątkiem ruchomym wysłanym lub transportowanym do nabywcy tychże towarów)
- **Dostawa usług** (każda transakcja, która nie jest dostawą towarów)
- **Import towarów** (wprowadzenie na terytorium Wspólnoty towarów, które nie znajdują się w swobodnym obrocie w rozumieniu art. 24 traktatu).

Terytorium:

Aby podlegać podatkowi VAT, wszystkie cztery rodzaje transakcji muszą mieć miejsce na terytorium UE. Zakres terytorialny omówiono w module „Terytorium”

Podatnik:

Zasadniczo, aby podlegać opodatkowaniu, dostawa towarów lub świadczenie usług muszą być wykonywane przez podatnika działającego w takim charakterze.

Podatnikiem jest każdy, kto zajmuje się działalnością gospodarczą polegającą na regularnej i samodzielnej dostawie towarów lub świadczeniu usług. Podatnik musi działać w ramach swojej działalności gospodarczej, a nie prywatnie.

Aby wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów podlegało opodatkowaniu, musi być dokonane przez podatnika lub osobę prawną niepodlegającą opodatkowaniu. Import towarów do UE podlega opodatkowaniu niezależnie od tego, kto tego dokonuje, włączając w to osoby prywatne.

Zapłata to cena zapłacona za przeprowadzaną transakcję. Jest to płatność, ale niekoniecznie w postaci pieniędzy. Ceną mogą być środki pieniężne, ale także środki niepieniężne, np inna transakcja. Zazwyczaj musi istnieć zapłata, aby dana transakcja podlegała opodatkowaniu. Istnieją wyjątki, jak na przykład w przypadku importu towarów.

W praktyce, aby transakcja podlegała opodatkowaniu VAT, odpowiedź na każde z następujących pytań musi brzmieć TAK:

- **Czy w tym przypadku istnieje dostawa towarów lub usług lub wewnątrzspółnotowe nabycie towarów?**
- **Czy transakcja została przeprowadzona na terytorium VAT?**
- **Czy osoba dokonująca transakcji jest podatnikiem lub, w przypadku wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, osobą prawną niebędącą podatnikiem?**
- **Czy ta transakcja jest dokonywana za wynagrodzeniem?**

Jeżeli odpowiedź na chociaż jedno pytanie brzmi NIE, dana transakcja nie mieści się w zakresie VAT.

Importowanie towarów

Import towarów przez dowolną osobę podlega opodatkowaniu na granicy terytorium UE.

Ogólnodostępne kursy e-learningowe znaleźć można w witrynie EUROPA:
https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

*Przypominamy, że niniejszy dokument zawiera praktyczne podsumowanie najistotniejszych informacji przekazanych w kursie.
Jedynie akty prawne Unii Europejskiej opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej uznaje się za autentyczne. Komisja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za to szkolenie.*